

Projekt: „Przystajń w obiektywie czasu – cyfrowe archiwum dziedzictwa lokalnego”

Opis projektu

Projekt „Przystajń w obiektywie czasu” ma na celu ochronę, zachowanie i udostępnienie unikatowego dziedzictwa wizualnego Gminy Przystajń poprzez stworzenie **cyfrowego archiwum lokalnego**.

Zbiory, które stanowią punkt wyjścia do projektu, to **stare fotografie utrwalone na szklanych kliszach** znajdujące się w zasobach Gminnej Biblioteki Publicznej w Przystajni. Z uwagi na ich kruchość i postępującą degradację materiału, konieczne jest niezwłoczne zabezpieczenie ich w formie cyfrowej.

Projekt zakłada **digitalizację, opracowanie i udostępnienie** tych materiałów w sposób nowoczesny i dostępny dla szerokiej społeczności. Efektem działań będzie **cyfrowe archiwum lokalnego dziedzictwa**, które stanie się trwałym zasobem wiedzy o historii miejscowości i jej mieszkańców.

W ramach projektu przewidziane są również działania **edukacyjne i animacyjne**, które włączą mieszkańców w proces odkrywania i opisywania historii utrwalonej na zdjęciach. W ten sposób powstanie nie tylko baza danych, ale i wspólnotowa pamięć lokalna budowana przez mieszkańców.

Cele projektu

1. **Zabezpieczenie** unikatowych zbiorów fotograficznych przed zniszczeniem poprzez ich digitalizację i archiwizację.
2. **Udostępnienie** zbiorów w formie cyfrowej – online i w czytelni biblioteki.
3. **Opracowanie merytoryczne** fotografii (identyfikacja osób, miejsc, wydarzeń).
4. **Zwiększenie świadomości i zaangażowania społeczności lokalnej** w ochronę dziedzictwa kulturowego.
5. **Promocja kultury i historii lokalnej** poprzez działania edukacyjne i wirtualną wystawę.

Plan działań

1. Inwentaryzacja zbiorów

- Zebranie wszystkich fotografii na szklanych kliszach znajdujących się w zasobach biblioteki.
- Ocenienie stanu technicznego każdej kliszy (opis uszkodzeń, zabrudzeń, braków).
- Stworzenie **wstępnego katalogu** (numer porządkowy, format, stan zachowania).

- Opracowanie procedur bezpieczeństwa przy przenoszeniu i digitalizacji delikatnych nośników.

2. Digitalizacja

- Skanowanie klisz fotograficznych w **wysokiej rozdzielczości** z użyciem profesjonalnego sprzętu (zlecenie specjalistycznej firmie lub we współpracy z instytucją posiadającą odpowiednie zaplecze).
- **Cyfrowa obróbka obrazów**: usuwanie zanieczyszczeń, korekta ekspozycji i kontrastu, poprawa czytelności.
- Zapisanie materiałów w **formatach trwałych i archiwalnych** (TIFF – wersja master, JPEG – wersja udostępniana).
- Utworzenie **kopii zapasowych** na zewnętrznych nośnikach i w chmurze.

3. Opracowanie metadanych i opisów

- Stworzenie **systemu metadanych** zgodnego ze standardami bibliotek cyfrowych (np. Dublin Core).
- Opracowanie opisów fotografii: data, miejsce, wydarzenie, osoby (z pomocą mieszkańców i lokalnych pasjonatów historii).
- Nadanie każdemu zdjęciu **unikalnego identyfikatora** i zestawu **tagów tematycznych** (np. „Przystajń”, „lata 30.”, „dożynki”, „portret”).
- Stworzenie spójnego schematu nazw plików i kart katalogowych.

4. Utworzenie cyfrowego archiwum

- Opracowanie **bazy danych** umożliwiającej łatwe przeszukiwanie i przeglądanie materiałów.
  - Udostępnienie archiwum w dwóch formach:
    - **offline** – stanowisko komputerowe w czytelni biblioteki,
    - **online** – sekcja na stronie internetowej biblioteki z możliwością filtrowania i powiększania zdjęć.
  - Zapewnienie bezpiecznego przechowywania plików (backup, ochrona danych).
-

5. Wirtualna wystawa (komponent opcjonalny)

- Stworzenie **tematycznej wystawy online** „Przystajń w obiektywie czasu” w oparciu o zdigitalizowane materiały.
  - Wykorzystanie prostych, darmowych narzędzi (np. **Padlet, Genially**) do stworzenia interaktywnej prezentacji.
  - Uzupełnienie wystawy o **komentarze mieszkańców**, mapy dawnych miejsc, cytaty z kronik lub wspomnień.
  - Promocja projektu poprzez:
    - stronę internetową i media społecznościowe biblioteki,
    - plakaty i zaproszenia w instytucjach lokalnych,
    - lokalne media.
-

6. Działania edukacyjne i promocyjne

- **Spotkania i warsztaty z mieszkańcami:** wspólne identyfikowanie osób i miejsc na fotografiach („Rozpoznajmy Przystajń”).
  - **Wystawa lokalna** w przestrzeni biblioteki lub domu kultury, prezentująca wybrane zdjęcia w formie drukowanej i multimedialnej.
  - **Warsztaty międzypokoleniowe** – młodzież i seniorzy wspólnie poznają historię regionu i uczą się podstaw digitalizacji.
  - Publikacja **cyklu postów edukacyjnych** w mediach społecznościowych („Zdjęcie tygodnia z archiwum”).
  - Promocja projektu podczas lokalnych wydarzeń (np. dożynki, święto gminy).
-

Rezultaty projektu

- Zdigitalizowanie i zabezpieczenie **całego zbioru szklanych klisz**.
  - Powstanie **cyfrowego archiwum** dostępnego online i w bibliotece.
  - Opracowanie **opisów i metadanych** dla każdej fotografii.
  - **Wzrost świadomości mieszkańców** dotyczącej wartości lokalnego dziedzictwa.
  - Stworzenie **wirtualnej wystawy** dostępnej dla szerokiej publiczności.
  - Nawiązanie **międzypokoleniowego dialogu** o historii gminy.
-

Trwałość projektu

- Archiwum zostanie na stałe włączone w działalność biblioteki jako część jej zasobów cyfrowych.
- Zdigitalizowane materiały będą wykorzystywane w działaniach edukacyjnych, wystawach, lekcjach bibliotecznych i publikacjach lokalnych.
- Projekt stworzy podstawę do dalszej digitalizacji innych materiałów (np. kronik, dokumentów).